

weekendBABBEL

DOOR **BERT VANDEN BERGHE** – FOTO'S **CHRISTOPHE DE MUYNCK**

MATHIAS SERCU (51) OVER DE ONGELIJKE STRIJD
DIE ZIJN ZOON EN GEZIN VOEREN

“Elkaar graag zien.
Dat is wat telt.
Al de rest is
niet belangrijk”

Het had een fantastisch jaar moeten zijn op professioneel vlak, maar het is er eentje vol vraagtekens geworden. Acteur, muzikant en scenarist Mathias Sercu leeft niet, maar overleeft. Net als zijn zoon Tore (23), die vecht tegen een nietsontziende kanker. “Er gaat geen dag voorbij zonder dat we zeggen dat we elkaar graag zien.”

“Ik wil mijn film nu meer dan ooit maken. Met als doel mijn broer Sam en zoon Tore in smoking te zien op de première”

“Ik dacht vroeger echt dat ik wist wat ontredding was. Dat woord. Je ontredder voelen.” Mathias zwijgt en kijkt voor zich uit. “Nu weet ik dat wel.” Alsof je uit een gecrasht vliegtuig kruipt, een tsunami over je heen krijgt of machteloos aan de zijlijn van een rugbywedstrijd staat te kijken terwijl je kind onderuit geschoffeld wordt. Zo omschrijft Mathias Sercu het voorbije jaar. Beeldspraak is hem niet vreemd, het is de kern van zijn professioneel bestaan, maar vandaag schieten woorden te kort en is elke stilte in het gesprek veelzeggend. Het kan haast niet cynischer. Op het moment dat Mathias furore maakt als scenarist, overkomt zijn gezin iets wat geen mens zou durven verzinnen.

Het liefst hadden we het vooral gehad over *Chantal*, de spin-off van *Eigen Kweek* die in september verschijnt en waar dit voorjaar al de opnames voor een tweede seizoen van start gaan. Of over de muzikale familiefilm *Dit is Vigo*, die hij schreef en die deze zomer wordt gedraaid. Over zijn regiedebuut komende zomer, van een film waar hij al zeven jaar aan werkt. Of zijn muziek, die hij maakt met zijn broers of met Mathias & De Op-

portunities. Alleen is alles sinds mei vorig jaar ruis geworden.

Kanker is geen nieuw gegeven in het leven van Mathias. Zijn oudere broer Sam kreeg negen jaar geleden te horen dat hij nooit meer zou genezen, maar vandaag is hij stabiel, tot grote verbazing van zijn dokters. Mathias kan alleen maar hetzelfde hopen voor zijn zoon Tore.

Wanneer wist je dat het niet goed was?

“Rond Moederdag vorig jaar. De dag ervoor was Tore nog gaan skaten in het park dichtbij en ‘s avonds ging hij nog iets drinken met zijn vrienden. Op Moederdag zelf aten we sushi en speelden we gezelschapsspelletjes, maar om 22 uur wilde hij al in zijn bed kruipen. Pas tegen de volgende middag rolde hij uit zijn bed. We dachten eerst nog dat hij niet veel zin had in zijn examens (*Tore studeerde toen voor industrieel ingenieur, red.*). Op maandag trok hij niet naar zijn kot. Die avond was hij opnieuw zo moe waardoor hij om 20 uur al in bed kroop. Hij sliep opnieuw tot de middag. Die dag hebben we hem naar de dokter gestuurd. De coronatest was negatief en op woensdag sliep hij op-

nieuw zo lang. Toen wisten we dat er iets niet klopte. De dokter nam een bloedtest af en ‘s avonds laat kregen we een telefoon dat de waarden van zijn nieren heel slecht waren en dat hij naar het ziekenhuis moest. *Oké, dan gaan we morgen*, zei ik. *Nee, nú*, antwoordde hij.”

Toen ging het snel...

“De dag nadien deden ze een beenmergpunctie en zagen ze een *zeer alarmerend beeld*, met een hoge dosis calcium en fosfor in zijn bloed en gaatjes in zijn botten. Je wereld staat stil op dat moment. Als je er nu aan terugdenkt, wéét je het dan eigenlijk al, maar je negeert het nog even. In het ziekenhuis mocht er toen maar één iemand naar binnen. Na anderhalf uur – ik zat in ons camperbusje te wachten op de parking van het ziekenhuis – vroeg de dokter of ik ook naar boven kwam. Dan weet je het al. Wat dan gebeurt, is waanzin. Dit is niet echt, denk je. Alle clichés passeren de revue. Heel zijn merg zat vol kwaadaardige cellen. Hij werd overgebracht naar de Intensieve Zorgen van het UZ Gent, maar ging zienderogen achteruit en kreeg ook hevige pijn aan

zijn botten. Ze wilden toen chemo opstarten, maar moesten eerst zeker weten wat er aan de hand was.”

“Ondertussen was het maandag en was het opeens alle hens aan dek. De dag nadien zouden ze de chemo al opstarten, maar opeens werden we in het midden van de nacht opgebeld omdat hij het niet meer uithield. *Fucking hell*. Dat zijn scènes die je kent vanuit de film. Door verlaten straten rijden in de nacht, op een lege parking aankomen, naar de twaalfde verdieping lopen en daar je zoon zien zitten. Naar adem happend en met een rasperige stem *sorry* zeggen, en *of we goed voor zijn hond willen zorgen*. Dat is hartverscheurend. Ze hebben hem dan in slaap gebracht en de chemo opgestart. Er was geen tijd om het te hebben over vruchtbaarheid, laat staan om zijn zaadcellen te bewaren. Ze zaten er met een figuurlijk kanon op, wat achteraf gezien zijn redding is gebleken. Na vier dagen werd hij wakker en ging hij echt zienderogen weer vooruit. Twee weken nadat hij was binnengegaan, kregen we de diagnose te horen.”

En die schetste geen fraai beeld.

“Het is een cliché: nieuws dat inslaat als een bom. Maar het was zo. Wat hij heeft noemen ze plasmablastair myeloom. Qua beeld lijkt het heel hard op de ziekte van Kahler, maar dat is een kanker die doorgaans enkel bij oudere mensen voorkomt, niet bij jonge mensen. Het gaat om een zeer complex kankergeroom met heel veel mutaties, met een gen dat de chemo ontduikt en sterker terugkomt. Van mei tot nu heeft hij hele zware chemokuren moeten ondergaan. In oktober deden ze een autologe stamceltransplantatie (*waarbij de eigen gezonde stamcellen opnieuw worden toegediend na een hoge dosis chemotherapie, red.*). Vrijdag (*vandaag, red.*) moet hij weer binnen voor zes weken voor een allogene stamceltransplantatie, waarbij zijn zus de stamcellen doneert. Hij gaat binnen als een ogenschijnlijk gezonde gast, maar de therapie wordt heel zwaar. Het is één groot vraagteken, een gok eigenlijk.”

Ik kan me niet inbeelden wat dat mentaal moet doen.

“Hij mag zes weken lang zijn kamer niet uit, zelfs niet naar de gang. Wij mogen wel op bezoek, evenwel met mondmasker aan. Een *hell of a ride* is dat. Dat hij jong en sterk is, speelt in zijn voordeel om terug te vechten, maar het speelt tegelijkertijd ook in het voordeel van zijn kanker omdat die zo snel kan ontwikkelen, wat heel dubbel is.”

Hoe ga je er als gezin mee om?

(denkt na) “Het is moeilijk, maar gelukkig hebben we elkaar. We vallen heel hard terug op elkaar, mijn vrouw en ik. Net als op onze kinderen en hun lieven. We zijn *closer* geworden dan ooit. Dit zou de leeftijd moeten zijn dat ze uitzwerven, en nu is het plots weer omgekeerd. Het is ook geen taboe, nooit geweest. Dat heeft misschien te maken met onze jobs (*zijn vrouw is psychologe, red.*). Wat 2022 brengt, is één groot vraagteken. Voor hetzelfde geld is hij binnen een paar maanden dood. Dat is raar en hard om te zeggen, maar het is wel de realiteit. En evengoed lukt het en duiken er andere problemen op. Het is echt *fucked up*. Dokters kunnen alleen vergelijken met de klassieke vorm van Kahler, waarbij mensen gemiddeld nog zeven tot tien jaar leven. *Het kan zijn dat het langer is, maar bij jou denken we dat het korter zal zijn*, zeiden de dokters vlakaf.”

Heb je al je klop gekregen? Ik kan me inbeelden dat je meteen in survivalmodus gaat.

“We zitten daar nog steeds in, ja. (*denkt na*) Dat is een heel confronterende vraag, want als iemand mij vraagt hoe het gaat, begin ik altijd over mijn kinderen en mijn vrouw. Maar als het over mij gaat... Het is een cliché, maar je neemt een dag met een keer. Mensen betalen vaak keiveel geld voor seminars en cursussen om te leren in het nu te leven. Maar dit, die kanker, is echt wel de ultieme oefening in het nu leven. Maar om op je vraag te antwoorden: de nacht voor mijn verjaardag (*22 december, red.*) is onze hond gestorven. Dat was Tores beste vriend sinds hij tien jaar was. De hond was door zijn poten gezakt. In de dierenkliniek vonden ze vier kankerhaarden, waarna we hem moesten laten inslapen. Ik mag er niet aan denken dat Tore op dat moment in isolatie was geweest. Man, dat moment. Dat heeft alle sluisen opengezet bij mij. Ik heb op mijn verjaardag de hele dag lang *gebleit*. Het was goed om alles er even uit te laten, maar het was een serieus *krakske* dat ik kreeg.”

De diagnose van je zoon kwam er, als ik me niet vergis, vlak voor de opnames van ‘Chantal’.

“Er stond niet veel later een week gepland waarbij we met alle acteurs de scenario’s zouden doorlopen en onze kostuums zouden passen. Daar keek ik al een jaar naar uit, een jaar waarin ik mijn hart en ziel in die reeks had gestopt. En nu kon het me allemaal gestolen worden.”

Hoe heb je die opnames beleefd?

“Tien dagen voor de start heb ik getwijfeld of ik nog zelf wilde meespelen. De bedoeling was dat ik elke dag op de set zou zijn, om alles van heel dichtbij te volgen. Maar dat ging niet. Het deed mij wel veel plezier om te zien hoe de acteurs meteen mee waren in het verhaal, hoe begripvol ze ook waren. Al voelde het heel raar, want het was de eerste keer dat ik mij fysiek losmaakte van Gent. Maar het spelen op zich deed deugd, een leuke afleiding. Je zag wel dat iedereen zich rot amuseerde. Tijdens de opnames ben ik ook beginnen schrijven aan het tweede seizoen, wat ook een goeie afleiding was. Ik ging ‘s morgens wandelen met de hond en dan begon ik te schrijven, thuis of in mijn busje op de parking van het UZ.”

Er zitten dit jaar ook twee andere projecten in de pijplijn.

“In 2015 schreef ik aan de film *J’aime La Vie* (over een jonge vrouw die kanker krijgt en weer aansluiting zoekt met haar familie, *red.*). Maar dat stond na mijn burn-out in 2017 on hold. Toen kwam vanuit productiehuis De Mensen de vraag of ik niet wilde nadenken over een film. Dat werd *Dit is Vigo*, een muzikale familiefilm waarbij Bart Peeters de muziek schrijft. Dat heeft me toen weer goesting gegeven om verder te werken aan *J’aime La Vie*. Maar ik had eerlijk gezegd niet verwacht dat we nu voor allebei steun zouden krijgen. Voor *J’aime La Vie* was dat geen sinecure, want oorspronkelijk zou Esh (*Eshref Reybrouck, red.*) draaien. Dat klikte heel goed op de set van *Marsman*, maar de afgelopen jaren is zijn carrière en privéleven in een stroomversnelling terecht gekomen (*hij draaide onder meer Undercover en Cheyenne & Lola, en kreeg een kind met Cath Luyten, red.*). Het productiehuis vroeg of ik het dan niet zag zitten om zelf te regisseren. Ik kon uiteindelijk het Vlaams Audiovisueel

Wie is Mathias Sercu?

Mathias Sercu werd geboren op 22 december 1970 en groeide op in Ardoëie. Vandaag woont hij met zijn vrouw en twee kinderen in Gent. Hij studeerde aan het conservatorium. Daarna deed hij televisie- en theaterwerk. In 2014 verscheen de tv-reeks *Marsman*, die hij zelf had geschreven. Mathias is ook muzikaal aangelegd. In 2009 won hij de titel van *Steracteur Sterartiest*. Hij staat ook op de planken met zijn broers en de groep Mathias Sercu & de Opportuniteiten. Mathias schreef de reeks *Chantal* die dit najaar te zien is. Deze zomer maakt hij zijn regiedebuut met de film *J’aime La Vie*.

Fonds overtuigen door mij goed te omringen, met onder meer een director of photography als Anton Mertens (*die Beau Séjour draaide, red.*). Ik zou ook zelf meedoen, maar die rol wordt nu ingevuld door Jurgen Delnaet. De vrouwelijke hoofdrol wordt vertolkt door Charlotte De Bruyne. De muziek is dan weer van Hannelore Bedert en Thomas Vanelslander. Eerlijk, ik had niet gedacht dat beide projecten net nu gerealiseerd konden worden. Hoe raar kan het leven gaan? Maar *J’aime La Vie* wil ik, gezien de thematiek, meer dan ooit maken. Met als doel mijn broer Sam en mijn zoon Tore in smoking te zien op de première.”

De ultieme middelvinger naar kanker.

“Oorspronkelijk zouden we draaien in maart, maar dat werd opgeschoven naar half augustus, begin september.”

Dan verschijnt ook ‘Chantal’ op tv.

“Ik kan er niet objectief naar kijken uiteraard, maar het wordt heel leuk. Het is een reeks geworden met een heel eigen gezicht en een hoek af. Oorspronkelijk gingen we uit van een aantal West-Vlaamse gebeurtenis-

zij mocht verwachten. Nu liggen de verwachtingen wel hoog.

“Misschien wel, maar als maker kan je daar niet mee bezig zijn. In *Marsman* sprong dat kleinmenselijke eruit, nu wordt dat verwerkt in een politiereeks. Chantal staat daar echt centraal. Ik ken Maaïke al sinds het NTGent, maar in *Marsman* speelde ze een rolletje dat voor mij een openbaring was. Ze is een topactrice en wordt echt alleen maar beter met de jaren. Het is ook een topmens *tout court*.”

Je hebt je ding gevonden in dat schrijven, merk ik.

“Ja. Ik ben superdankbaar dat mijn werk verschoven is naar het schrijven naar scenario’s. Daardoor heb ik de luxe om thuis te kunnen werken. Het is moeilijk om vooruit te plannen. Ik durf nu even geen theater

“Ik heb op mijn verjaardag de hele dag gebleit”

meer te doen. Ik zou het niet kunnen, mij nu zes weken opsluiten in een repetitiekot. En met Mathias & De Opportuniteiten gingen we oorspronkelijk in april 2020 al rondtoeren... tja. En toch verbleekt alles bij wat we nu doormaken. (*denkt na*) Ik stel veel vragen, ook over mezelf. Wat wil ik nog doen in mijn leven? Ook beroepsmatig. Kan ik niet méér betekenen? Wat we nu meemaken, is op zijn zachtst gezegd een *gamechanger*. Ik wil vooruit kijken, maar tegelijkertijd is het heel moeilijk om in de toekomst te kijken. Een constante tweespalt.”

Want het is de laatste vraag die je je wil stellen als ouder: wat als?

(*knikt*) “Dat klopt niet. Je wil dat niet. Je wil als ouder dat je kind geen pijn en angst kent. En nu kan je alleen maar machteloos toekijken. Wat kan ik wel doen? Er zijn. Er gewoon zijn. ‘s Morgens opstaan, samen koffie drinken, wat op de gitaar spelen. Op kwetsbare momenten begint hij te babbelen. En als het wat wringt, dan komt het er toch uit na een paar dagen. In december zijn we met onze kinderen en hun lieven een weekend naar de Ardennen getrokken. Wandelen, gezelschapsspelletjes spelen, te veel cava drinken. Heerlijk. Je zit daar met vier jongvolwassenen, waar je hele mooie gesprekken mee hebt. Heel waardevolle ook.”

Wat houdt je recht vandaag?

“Ik denk mijn vrouw. Mijn gezin eigenlijk. Ik vind ook dat we goed omringd zijn. De eerste drie maanden moesten we zelfs niet koken. Zoveel mensen kwamen eten brengen voor in onze diepvriezer. Mensen in de straat, die we voordien niet kenden, stonden ineens met versgemaakte lasagne voor de deur. Lientje (*De Graeve, red.*) kwam zelftests brengen voor als er bezoek kwam, Frans van Maaïke verse spaghettisaus, Mich Walschaerts een ovenschotel... Er ontstond zelfs een heuse WhatsApp-groep om met de hond te gaan wandelen. Ik heb ook ongelooflijk veel aan Sam, die eigenlijk mijn beste maat is, en zijn lief Anouk. Ze zeggen vaak: *count your blessings*. Wel, dat zijn mijn *blessings*. Er gaat geen dag voorbij zonder dat we zeggen dat we elkaar graag zien. Want dát is wat telt. Al de rest is niet meer belangrijk.”

Bij ‘Marsman’ wist de kijker niet wat hij of